

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26P/85/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419202481
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6419202481.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Medvedom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti

N. P., nar. XX.X.XXXX,
M. P., nar. XX.XX.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, deti rodičov : matka T. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. XXX, E. K., zast. Advokátskou kanceláriou Špireková & Partners s.r.o., so sídlom Nám. Matice slovenskej 6, Žiar nad Hronom a otec E. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. cesta XX, G. K., zast. Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, AK so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, mal. deti bytom ako matka, za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, o návrhu otca na zmenu úpravy styku, zmenu osobnej starostlivosti a návrhu starých rodičov E. P., nar. XX.X.XXXX a I. P., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom A. cesta XX, G. K., obaja zast. Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom, AK so sídlom Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, na úpravu styku s mal. deťmi, takto

rozhodol:

I. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi N. P., nar. XX.X.XXXX a M. P., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny kalendárny týždeň, a to v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. nepretržite.

II. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi N. P., nar. XX.X.XXXX a maloletým M. P., nar. XX.XX.XXXX nasledovne :

- každý páry kalendárny rok počas jarných školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky v čase od piatku od 18.00 hod. predchádzajúceho školským jarným prázdninám do nedele nasledujúceho týždňa do 18.00 hod.,
- každý nepárny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov od stredy predchádzajúcej Zelenému štvrtku od 18.00 hod. do utorka po veľkonočnom pondelku do 18.00 hod.,
- každý kalendárny rok počas letných školských prázdnin vždy od 15. júla od 09.00 hod. do 22. júla do 18.00 hod. a od 15. augusta od 09.00 hod. do 22. augusta do 18.00 hod.,
- každý nepárny kalendárny rok počas jesenných školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky v čase od 18.00 hod. dňa predchádzajúceho prvý deň jesenných prázdnin do 18.00 hod. posledného dňa prázdnin,
- počas obdobia zimných školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky každý nepárny kalendárny rok v čase od 23.12. od 09.00 hod. do 29.12. do 18.00 hod. a každý páry kalendárny rok v čase od 30.12. od 09.00 hod. do 6.1. nasledujúceho roku do 18.00 hod..

III. Otec je p o v i n n ý si maloleté deti N. P., nar. XX.X.XXXX a M. P., nar. XX.XX.XXXX v stanovenom čase preberať pred bydliskom matky a po ukončení styku ich aj v stanovenom čase na tom istom mieste matke odovzdať.

IV. Matka je p o v i n n á maloleté deti N. P., nar. XX.X.XXXX a M. P., nar. XX.XX.XXXX na styk s otcom riadne a včas pripraviť, styk otca s maloletými deťmi umožniť.

V. Rodičia sú p o v i n n í v prípade, ak sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť si navzájom túto skutočnosť najneskôr 48 hodín pred začatím styku, inak bezprostredne po vzniku takejto skutočnosti.

VI. Súd návrh otca na zmenu osobnej starostlivosti u maloletého M. P., nar. XX.XX.XXXX, na jeho zverenie do osobnej starostlivosti otca zamietá.

VII. Súd návrh navrhovateľov, starých rodičov maloletých detí E. P., nar. XX.X.XXXX a I. P., nar. XX.X.XXXX na úpravu styku s maloletými deťmi zamietá.

VIII. Matka je p o v i n n á zaplatiť na účet Okresného súdu Žiar nad Hronom náhradu trov konania štátu, a to vo výške 196,31,-Eur, v lehote do 3 dní právoplatnosti rozsudku.

IX. Otec je p o v i n n ý zaplatiť na účet Okresného súdu Žiar nad Hronom náhradu trov konania štátu, a to vo výške 196,31,-Eur, v lehote do 3 dní právoplatnosti rozsudku.

X. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

XI. Týmto sa mení v časti úpravy styku otca s mal. deťmi rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7P/35/2018-41 zo dňa 11.1.2019, právoplatný dňa 25.1.2019.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Otec mal. detí N. P., nar. XX.X.XXXX a M. P., nar. XX.XX.XXXX sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.7.2019 domáhal, aby súd rozhodol o zmene úpravy - rozšírení styku s mal. deťmi tak, že bude oprávnený sa s nimi stretávať každý nepárny víkend od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s výnimkou školských prázdnin a sviatkov; každý párný kalendárny rok počas jarných školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva SR v čase od piatku od 18.00 hod. predchádzajúceho školským jarným prázdninám do nedele nasledujúceho týždňa do 18.00 hod.; každý nepárny kalendárny rok počas Veľkonočných sviatkov od stredy predchádzajúcej Zelenému štvrtku od 18.00 hod. do utorka po Veľkonočnom pondelku do 18.00 hod.; každý kalendárny rok počas letných školských prázdnin od 15. júla od 9.00 hod. do 31. júla do 18.00 hod. a od 15. augusta od 9.00 hod. do 31. augusta do 18.00 hod.; každý nepárny kalendárny rok počas jesenných školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva SR v čase od 18.00 hod. dňa predchádzajúceho prvý deň jesenných prázdnin do 18.00 hod. posledného dňa prázdnin; počas vianočných sviatkov a zimných školských prázdnin vyhlásených Ministerstvom školstva SR každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 9.00 hod. do 29.12. do 18.00 hod. a každý párný kalendárny rok od 30.12. od 9.00 hod. do 6. januára nasledujúceho roka do 18.00 hod.. Matka bude povinná maloleté deti v určenom čase riadne pripravené odovzdať otcovi pred bydliskom matky a otec bude povinný v určenom čase maloleté deti na tom istom mieste matke odovzdať. Zároveň navrhol, aby súd do rozhodnutia vo veci samej nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upraví jeho styk s mal. deťmi. Vo svojom návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7P/35/2018 zo dňa 11.1.2019 súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na mal. N. výživným v sume 80,-Eur mesačne a na mal. M. v sume 80,-Eur mesačne k rukám matky, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred. Styk otca s maloletými upravil tak, že je oprávnený stretávať sa s oboma mal. deťmi každú nepárnu sobotu v mesiaci v čase od 9.00 hod. do 19.00 hod., kedy je oprávnený v stanovenom čase maloletých pred bytom matky prevziať a povinný obe maloleté deti v stanovenom čase pred bytom matky odovzdať. Podaným návrhom sa domáha rozšírenia styku s maloletými deťmi, nakoľko matka mu nad rámec súdneho rozhodnutia styk s maloletými deťmi neumožňuje. Rodičia žili v spoločnej domácnosti ako druh a družka od roku 2011 v dome rodičov otca na adrese Nová K., A. cesta XXXX/XX. Dňa 3.10.2014 sa aj s mal. N. presťahovali do Rakúska, kde žili v spoločnej domácnosti do júna 2018, kedy sa matka s maloletými odsťahovala na Slovensko. Neskôr po odsťahovaní sa maloletých detí na Slovensko im otec chcel byť čo najbližšie, preto sa z Rakúska presťahoval do Bratislavy. V súčasnosti je

nezamestnaný a zdržiava sa v rodinnom dome svojich rodičov v Novej Bani, kde má k dispozícii jednu zariadenú izbu, v ktorej od r. 2011 býval aj s matkou maloletých detí. Maloleté deti tento priestor dobre poznajú, pretože aj po odsťahovaní sa do Rakúska chodili navštevovať rodičov a ostatných príbuzných otca a v tomto rodinnom dome sa počas ich návštev Slovenska zdržiavali. Rodinný dom je prispôbený potrebám maloletých detí, ktoré tam majú vytvorený priestor na spanie, pri dome je veľká záhrada, deti majú k dispozícii hračky, športové potreby, trampolínu. Od rozhodnutia súdu v konaní 7P/35/2018 sa otec s maloletými stretáva každú nepárnu sobotu v mesiaci a vzhľadom na malú vzdialenosť bydliska matky a rodinným domom rodičov otca (cca 15 km) sa styk spravidla realizuje v tomto rodinnom dome. Matka nad rámec súdneho rozhodnutia styk maloletých s otcom neumožňuje napriek viacerým návrhom a žiadostiam otca. Otec si všetky povinnosti prispôbil tak, aby mohol byť s maloletými deťmi čo najčastejšie, vrátane umožnenia ich prespať. Samotné deti sa rozšírenia kontaktov dožadujú, tešia sa na otca, dokonca maloletá N. sa pred otcom vyslovila, že s ním chce byť každý deň. Rozchod rodičov by sa nemal v neprimeranej miere negatívne dotýkať maloletých detí, najmä by im nemalo byť upierané právo na dostatočný a rovnocenný styk s rodičom, s ktorým nie sú v každodennom kontakte. Matka na otcove žiadosti o rozšírenie styku nereaguje, na zaslané maily neodpovedá. Deti majú právo na stabilné výchovné prostredie a právo na to, aby s oboma rodičmi trávili ako čas pre povinnosti, tak aj čas pre voľnočasové aktivity, aby sa obaja rodičia mohli podieľať na ich starostlivosti a výchove.

2.

Okresný súd Žiar nad Hronom nariadil uznesením č. k. 26P/85/2019-38 zo dňa 5.8.2019 neodkladné opatrenie v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/34/2019 zo dňa 22.10.2019, ktorým dočasne upravil styk otca s mal. N. P., nar. XX.X.XXXX a M. P., nar. XX.XX.XXXX, každý nepárny kal. týždeň v čase od piatku od 16.00 hod. do soboty do 19.00 hod. s tým, že otec je povinný maloleté deti v stanovenom čase prevziať pred bydliskom matky a po ukončení styku ich v stanovenom čase v tom istom mieste matke odovzdať a matka je povinná mal. deti na styk riadne a včas pripraviť a styk umožniť. Neodkladné opatrenie súd nariadil na čas do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

3.

Na tunajšom súde bolo dňa 12.2.2020 začaté aj konanie o návrhu starých rodičov zo strany otca - E. P., nar. XX.X.XXXX a I. P., nar. XX.X.XXXX, na úpravu styku s mal. deťmi zapísané pod sp. zn. 5P/9/2020, ktorým sa navrhovatelia domáhali upraviť ich styk s mal. deťmi N. P. a M. P. v rozsahu každý páry týždeň od soboty od 17.00 hod. do nedele do 12.00 hod. v mieste bydliska A. cesta XXXX/XX, G. K.. Súd uznesením č.k. 26P/85/2019-177 zo dňa 26.2.2020 spojil v zmysle § 166 ods. 1 CMP obidve konania na spoločné konanie, vedené pod spisovou značkou 26P/85/2019.

4.

Matka v písomne podaných vyjadreniach doručených súdu dňa 19.12.2019 (č.l. 101 - 106), dňa 7.4.2020 (č.l. 189 - 191) a 20.7.2020 (č.l. 240 - 242) v podstate uviedla, že s návrhom otca na rozšírenie styku a s návrhom starých rodičov zo strany otca na úpravu styku nesúhlasí a tieto žiada v celom rozsahu zamietnuť. Podľa nej od rozhodnutia súdu v konaní sp. zn. 7P/35/2018 nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodnila zmenu úpravy styku otca s mal. deťmi. Skutkové tvrdenia otca sú účelovo vymyslené s cieľom dosiahnutia úpravy styku s maloletými deťmi v čo možno najširšom rozsahu. V marci 2020 sa na území Slovenska začal šíriť nebezpečný vírus COVID-19 a z tohto dôvodu bol schválený návrh na vyhlásenie núdzového stavu. Otec si však maloleté deti bez akéhokoľvek vysvetlenia neprevzal a až následne bola matka informovaná zo strany sociálnej úradníčky, že im otec písomne oznámil, že na základe tejto situácie si v záujme maloletých detí nebude uplatňovať svoje právo na styk s nimi. Styk otca s maloletými deťmi sa teda počas vyhláseného núdzového stavu nerealizoval na základe rozhodnutia otca. Styk otca s maloletými deťmi matka okamžite umožnila na žiadosť otca po skončení tohto obdobia. Tvrdenia otca o marení výkonu súdneho rozhodnutia zo strany matky v čase začatia šírenia nákazy koronavírusom sú vymyslené s cieľom uškodiť matke. Rovnako nie je pravdivé tvrdenie otca o neochote matky komunikovať s ním. Matka prestala reagovať na emailové správy otca z dôvodu jeho agresívneho a vulgárneho vyjadrovania sa voči nej. Otec v minulosti opakovane a neustále matke písal množstvo správ, v ktorých matku a jej rodinu neustále osočoval, vulgárne im nadával a vyhrážal sa. Matke takéto správanie otca maloletých detí ubližovalo a psychicky vyčerpávalo a preto prestala na mailové správy otca akýmkoľvek spôsobom reagovať. Matka s maloletým deťmi sa dňa 8.7.2020 zúčastnili pohovoru na pracovisku ÚPSVaR Žarnovica, pričom pohovor bol vykonávaný za účelom návrhu otca na vydanie neodkladného opatrenia ohľadom prázdnin. Následne bola zo strany ÚPSVaR podaná súdu správa, z

ktorej jednoznačne vyplýva, že nie je v záujme maloletých detí, aby sa v súčasnej situácii rozširoval styk maloletých s otcom. S takýmto stanoviskom orgánu SPODaSK sa stotožňuje. Podľa nej otec nie je schopný postarať sa o mal. deti, nakoľko je duševne chorý, nestabilný a opakovane sa pokúšal o samovraždu. Voči matke sa správa agresívne, arogantne, osočuje ju, hlasno kričí a vulgárne jej nadáva. Maloleté deti majú u matky určitý pravidelný režim spánku, stravovania, hygieny a pod. a u otca sa tento režim pravidelne narúša. U mal. detí sa následne prejavujú rôzne problémy fyzického i psychického charakteru (deti sú po styku s otcom neustále unavené, nevyspaté a pod...). Za takejto situácie ako i odmietaní maloletej N. ohľadom rozšírenia styku s otcom by navrhovaná úprava na viactýždenný či dokonca mesačný pobyt u otca mohla byť skôr kontraproduktívna. Matka navyše poukazuje na skutočnosť, že otec často prenecháva rodičovské povinnosti svojej matke. Maloleté deti si v súdom určenom čase chodí prevziať jeho matka, pričom otec si ich osobne chodí prevziať len sporadicky. Maloleté deti tak trávajú v súdom určenom čase pre styk s otcom, predovšetkým čas s jeho rodičmi. Styk starých rodičov s mal. deťmi sa teda pravidelne uskutočňuje. Upravovať styk starých rodičov s mal. deťmi pomery v rodine nevyžadujú a nie je to ani v záujme mal. detí. Matka zároveň podala návrh na zvýšenie výživného na sumu 150,-Eur mesačne na každé mal. dieťa, ktorý súd uznesením vylúčil na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 26P/1/2021, vzhľadom na nevyhnutnosť vykonať ďalšie dokazovanie ohľadne zárobkových a majetkových pomerov rodičov a výdavkov súvisiacich s vyživovacími potrebami mal. detí.

5.

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom č.k. 26P/85/2019-420 zo dňa 7.6.2021 v spojení s opravným uznesením č.k. 26P/85/2021-437 zo dňa 30.6.2021 rozhodol tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi N. P. a M. P. každý nepárny kalendárny týždeň, a to v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. nepretržite s tým, že je povinný si mal. deti preberať a odovzdávať v stanovenom čase pred bydliskom matky. Súd návrh starých rodičov maloletých detí E. P., nar. XX.X.XXXX a I. P., nar. XX.X.XXXX na úpravu styku s mal. deťmi zamietol. Súd tiež rodičom uložil výchovné opatrenie, a to vo forme povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, a to na obdobie najdlhšie jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalej uložil matke ako aj otcovi povinnosť zaplatiť náhradu účelne vynaložených hotových výdavkov znalca PhDr. M. I., PhD., vo výške po 42,73,-Eur a náhradu trov konania štátu vo výške po 153,58,-Eur. Nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov.

6.

Krajský súd v Banskej Bystrici na základe odvolania otca a starých rodičov mal. detí uznesením č.k. 15CoP/46/2021-492 zo dňa 1.12.2021 zrušil rozsudok okresného súdu, a to vo výrokoch I. až IV. a vo výrokoch VI. až XIII. a v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia v podstate poukázal, že okresný súd síce prihliadol na závery znaleckého dokazovania, a to znalecký posudok znalkyne z odboru psychológie PhDr. M. I., PhD. pod číslom 47/2020, ako i k výsluchu súdnej znalkyne na pojednávaní, avšak nedostatočne zobral do úvahy jeho závery, že citový vzťah oboch rodičov k maloletým deťom je pozitívny a rovnako obidve maloleté deti majú pozitívne citové vzťahy ku svojim rodičom. Ako vyplýva zo záverov znalkyne, v čase vyšetrovania maloletá N. neodmietala navštevovať otca, nebála sa ho a neodmietala s ním komunikovať. Čo sa týka maloletého M., tam pretrváva koncept kompletnej pôvodnej rodiny a k oboj rodičom má intenzívny určujúci vzťah so striedavou preferenciou otca alebo matky. Znalkyňa došla k záveru, že aktuálne síce nie je v záujme maloletých detí s prihliadnutím na ich vek, citové väzby a vývinové potreby, aby boli zverené do osobnej starostlivosti otca, avšak u otca neboli zistené také osobnostné vlastnosti, ktoré by ho podstatne obmedzovali v zabezpečovaní riadnej výchovy a starostlivosti o maloleté deti. Samotná znalkyňa sa vyjadrila, že odporúča kontakt otca s maloletými deťmi minimálne každý druhý víkend od piatku do nedele, prázdniny a sviatky porovnateľne. Pokiaľ otec maloletých detí má záujem s maloletými deťmi sa stykať, okrem pravidelného styku každý druhý týždeň počas víkendu, teda aj v rámci prázdnin, pri školo povinných deťoch, ako aj v prípade významných sviatkov, ako sú veľkonočné a vianočné sviatky, nie je dôvod, prečo mu právo na styk odoprieť, pričom však bude záležieť najmä na ňom, ako si zabezpečí svoje osobné a pracovné povinnosti, aby toto právo mohol aj náležite uplatňovať. V zásade nemožno obmedzenie styku riešiť v prípade, ak uvádzané dôvody vyplývajú zo vzťahu medzi rodičmi a nie zo vzťahu medzi rodičmi a deťmi. Pokiaľ súd nezistil také okolnosti v správaní oprávneného rodiča, otca maloletých detí, ktoré by mohli viesť k zásahom do výkonu jeho rodičovských práv a povinností, nemôže byť odmietanie dieťaťa (na čo poukázala len matka a čo nevyplýva zo znaleckého

posudku), samo o sebe dôvodom na obmedzenie styku a jeho určenie len v rozsahu pravidelného styku každý druhý týždeň počas víkendu. Súd musí zvážiť širší záujem dieťaťa, ktorým je naplnenie cieľov jeho riadnej výchovy a urobiť všetky kroky smerujúce k tomu, aby sa vzťah medzi otcom detí a deťmi samotnými prehĺbil a zintenzívnil. Otec maloletých detí, ako aj deti samotné majú právo na styk aj počas situácií, ktoré tieto styk umožňujú. Je samozrejmé, že počas pracovného procesu na strane rodičov a školského či predškolského procesu na strane maloletých detí, je potreba upraviť styk pravidelne, čo však neznamená, že takýto styk nemá byť upravený počas prázdnin a významných sviatkov, ako sú vianočné, či veľkonočné sviatky. Okresný súd sa bude musieť dôsledne zaoberať záujmami maloletých detí, aplikovať správne závery znaleckého dokazovania a posúdiť primeranú dĺžku úpravy styku otca s maloletými deťmi nielen počas bežných kalendárnych týždňov v rámci pravidelného styku každý druhý víkend, ale aj počas prázdnin, či vianočných a veľkonočných sviatkov v primeranom rozsahu.

7.

Podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Súd prvej inštancie v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu doplnil dokazovanie na pojednávaní a opätovne rozhodol rozsudkom.

8.

Dňa 25.1.2022 doručil právny zástupca otca tunajšiemu súdu návrh na zmenu výchovného prostredia mal. M. P., v ktorom žiadal, aby mal. M. P. bol zverený do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Matka je oprávnená sa s maloletým M. stretávať každý páry kalendárny týždeň, a to v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. nepretržite. V tomto návrhu v podstate uviedol, že maloletý M. opakovane prejavuje vôľu žiť len s otcom, nechce bývať s matkou, túto vôľu maloletý opakovane prejavil aj v rámci znaleckého dokazovania o čom svedčí znalecký posudok 47/2020 vypracovaný PhDr. I., PhD.. V domácnosti otca má maloletý zabezpečené vhodné podmienky na zdravý vývoj a všestranný rozvoj. Otec má za to, že zmena výchovného prostredia by mala pozitívny vplyv na správanie maloletého, ktorý je evidentne frustrovaný zo vzniknutej situácie, život s matkou a jej priateľom považuje za nevyhnutné zlo, v tomto prostredí je dieťa smutné a nespokojné, nie je mu zabezpečená možnosť rozvíjať sa. Maloletý M. viac inklinuje k otcovi. Zo znaleckého posudku č. 47/2020 vyplynulo, že u otca neboli zistené také osobnostné vlastnosti, ktoré by ho podstatne obmedzovali v zabezpečovaní riadnej výchovy a starostlivosti o maloleté deti a maloletý M. vyjadril väčšiu spolupatričnosť s mužskými členmi rodiny. Matka preukázateľne sama svojvoľne a autoritatívne určuje čas a rozsah styku otca s maloletými deťmi, pričom nerešpektuje najlepší záujem maloletých detí, právo detí na rovnocenný vzťah s oboma rodičmi, ako aj rodičovské práva otca. Má za to, že došlo k podstatnej zmene pomerov najmä na strane maloletého a takáto úprava výkonu rodičovských práv a povinností je v najlepšom záujme maloletého M.a.

9.

Zástupca otca a starých rodičov na pojednávaní dňa 4.4.2022 uviedol, že trvajú na podanom návrhu ohľadne zverenia mal. M.a P. do osobnej starostlivosti otca. Majú za to, že tento návrh je dôvodný, nakoľko mal. M. sa sám dožaduje starostlivosti zo strany otca. Ďalej predniesol ďalší návrh na rozšírenie styku otca s mal. N. P., a to okrem víkendov aj počas pracovného týždňa, každý páry utorok a štvrtok v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec by si maloletú preberal v školskom zariadení. Chce ďalej poukázať na zanedbávanie zdravotnej starostlivosti mal. detí zo strany matky s tým, že čo sa týka mal. dcéry, tak je tam záznam o tom, že bola hospitalizovaná na pohotovosti, že už okolo 6 mesiacov sa sťažuje na bolesti brucha a matka doposiaľ nezabezpečila žiadne vyšetrenie. Takisto mal. M., že neabsolvoval preventívnu prehliadku u MUDr. E.. Dokladovali aj listiny, ktoré svedčia o tom, že nie je tu dostatočná zdravotná starostlivosť o mal. deti zo strany matky a komunikáciu, ktorá svedčí o tom, že ide o osočovanie otca zo strany matky. Zároveň v rámci dokazovania navrhli, aby bol pred súdom vypočutý mal. M. P. a nariadené ďalšie znalecké dokazovanie znalcom z príslušného odboru, nakoľko predmetný znalecký posudok už nie je aktuálny. V ostatných častiach zotrval na svojich písomných návrhoch a prednesoch.

10.

Zástupkyňa matky na pojednávaní rovnako zotrvala na všetkých predchádzajúcich písomných a ústnych vyjadreniach. Návrh otca prezentovaný na dnešnom pojednávaní na rozšírenie styku s mal. N. navrhujú zamietnuť a rovnako navrhujú zamietnuť aj návrh na zmenu starostlivosti o mal. M.a. Matka v žiadnom prípade nespochybňuje právo otca na stretávanie sa s mal. deťmi, ale má za to, že toto právo otca je

v súčasnosti zabezpečené v dostatočnej miere. Styk otca s deťmi prebieha, matka v žiadnom prípade tento styk nezamedzuje a dovoľuje otcovi stretávať sa s mal. deťmi dokonca aj nad rámec upraveného styku. Rozšírenie tohto styku, tak ako požaduje otec nie je v záujme mal. detí a v konečnom dôsledku aj názor mal. detí ohľadom rozšírenia alebo zmeny rozšírenia styku, alebo zmeny úpravy starostlivosti je jednoznačný. Maloleté deti toto odmietajú. Čo sa týka úpravy styku otca s mal. deťmi počas prázdnin, matka sa stotožňuje s vyjadrením kolízneho opatrovníka a názorom mal. detí. Takisto navrhujú, aby súd zamietol návrh starých rodičov na úpravu styku s mal. deťmi, nakoľko v tomto prípade nie sú splnené zákonné podmienky na úpravu styku mal. detí s blízkymi osobami.

11.

Kolízna opatrovníčka vo svojom vyjadrení pred súdom uviedla, že ohľadne návrhu na úpravu styku zo strany starých rodičov trvá na predchádzajúcich vyjadreniach a správach, pričom tento návrh navrhuje zamietnuť. Má za to, že stretávanie detí so starými rodičmi sa realizuje. Ako vyplýva z vyjadrení otca, tento býva v domácnosti so svojimi rodičmi. V prípade rozšírenia styku takisto bude aj styk so starými rodičmi možné zabezpečiť a preto nepovažuje za potrebné tento osobitne upraviť v rámci pomerov v rodine. Čo sa týka návrhu otca na zverenie mal. M.a do jeho starostlivosti, nie je v záujme maloletého, aby bol zverený do starostlivosti otca. Nebola preukázaná žiadna zmena pomerov, ktorá by takúto zmenu starostlivosti odôvodňovala. K otázke vyjadrení mal. detí k úprave styku poukázala, že rozhovor s mal. deťmi vždy vykonávajú dvaja pracovníci ÚPSVaR, podľa svojich odborných poznatkov a s ohľadom na vek mal. detí. Vyjadrenia mal. detí sa vždy overujú, opakovaným kladením otázok a kladením otázok v rôznej postupnosti. Maloletý M. sa pri rozhovore vyjadril, že nemá záujem na rozšírení styku. Obom mal. deťom boli ponúkané rôzne formy, ako by si predstavovali úpravu styku s tým, že s rozšírením styku nesúhlasili. Nakoniec dospeli k tomu vyjadreniu, ako uviedli v podanej správe t. j. úprava styku týždeň počas letných prázdnin v mesiaci júl a týždeň v mesiaci august, Vianoce tráviť s matkou a Silvester s otcom. V danom prípade, ako už bolo povedané predtým a čo vyplynulo i zo záverov znaleckého dokazovania, zásadným problémom je stále trvajúcí konflikt medzi rodičmi. V tomto zmysle sa snažili rodičom poskytnúť odborné poradenstvo a pomoc. Zo záverov znalkyne tiež vyplynulo, že rodičia by mali urýchlene absolvovať kurz rodičovskej terapie a poradenstva, čo žiaden z rodičov neabsolvoval. V tom zmysle navrhovali tiež výchovné opatrenie vo forme odborného poradenstva na ÚPSVaR najmenej na obdobie 1 roka. Poradenstvo malo byť zamerané na zlepšenie vzájomnej komunikácie a otec by sa mal zamerať na zlepšenie jeho vzťahu s matkou, čo určite do budúcnosti by vytvorilo predpoklady aj pre ďalšie rozšírenie jeho styku s mal. deťmi. Čo sa týka dnes podaného návrhu na úpravu styku počas pracovného týždňa otca s mal. N., poukazuje na to, že maloletá sa vyjadrovala, že otec sa s ňou odmieta učiť, čo považuje za prekážku pre takúto úpravu. Čo sa týka tvrdenia otca ohľadne zanedbávania zdravotnej starostlivosti o mal. deti zo strany matky, tak všetky podnety boli preverené, boli žiadané informácie od ošetrojúcej lekárky, taktiež od školského zariadenia, od obce a žiadne takéto informácie potvrdené neboli. Pokiaľ by došlo k nejakému zanedbaniu zdravotnej starostlivosti zo strany matky, uvedené by tiež ošetrojúca lekárska avizovala.

12.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom poukázala ohľadne rozšírenia styku na závery vypracovaného znaleckého posudku, kde sa uvádza, že mal. M. striedavo preferuje matku, ako aj otca, pričom má pozitívne vzťahy k obidvom rodičom. Zo záverov ZP tiež vyplýva, že matka má vytvorené lepšie predpoklady pre starostlivosť o mal. deti, pričom otcovi v stretávaní s maloletými nebránila ako to tvrdí otec. Svedčia o tom aj viaceré návrhy otca na výkon rozhodnutia, ktoré boli zamietnuté. Záver ZP je taký, že mal. deti odporúča zveriť do osobnej starostlivosti matky. Pokiaľ ide o návrh na zmenu výchovného prostredia u mal. M.a, tak predpokladom pre takúto zmenu je podstatná zmena pomerov. V tomto zmysle poukazuje napr. na vyslovené závery v uznesení Ústavného súdu pod sp. zn. II ÚS/110/2008. V danom prípade nebolo preukázané, že by k takejto podstatnej zmene pomerov účastníkov došlo. Pokiaľ ide o návrhy na ďalšie dokazovanie, výsluch maloletého dieťaťa a opätovné nariadenie znaleckého dokazovania, tieto nepovažuje za potrebné, ani dôvodné aj s prihliadnutím na vek mal. dieťaťa jeho rozumovú vyspelosť. Tiež poukazuje na vyjadrenie v odôvodnení uznesenia Ústavného súdu ČR II ÚS 4475/2012, kde takisto sa vyjadruje k otázke zisťovania názorov mal. dieťaťa, kde v danom konaní tento bol zisťovaný jednak prostredníctvom znalkyne, ako aj prostredníctvom kolízneho opatrovníka. O úprave styku otca s mal. deťmi navrhuje rozhodnúť v zmysle vyjadrení mal. detí a kolízneho opatrovníka a v zmysle záverov znaleckého posudku. Čo sa týka obdobia leta a letných prázdnin 1 týždeň v mesiaci júl, 1 týždeň v mesiaci august a tiež počas obdobia zimných prázdnin s tým, že Vianoce by mal. deti trávili u matky a Silvester u otca. Na jednej strane sú práva a povinnosti

rodičov, ale na druhej strane sú práva dieťaťa a je potrebné rešpektovať aj názor detí s prihliadnutím na ďalšie okolnosti. Najmä poukazuje na tie ďalšie okolnosti zo strany otca ako osočovanie matky, na podozrenie, ktoré sa týkalo neplnenia si informačnej povinnosti, zanedbávania zdravotnej starostlivosti, zamedzovanie kontaktu s deťmi, ktoré tieto všetky podozrenia boli vyvrátené, boli riadne prešetrené, pričom sa ukázalo, že sú nedôvodné. Návrh na zmenu starostlivosti ohľadne mal. M.a P. navrhuje zamietnuť. Taktiež pokiaľ ide o návrh na úpravu styk mal. detí so starými rodičmi, tento navrhuje zamietnuť, nakoľko má za to, že aj v prípade úpravy styku a jeho rozšírenia počas prázdnin, takýto styk bude dostačujúci a nevyžadujú si pomery v rodine, aby bol tento styk osobitne upravený.

13.

Okresný súd po zrušení rozsudku č. k. 26P/85/2019-420 zo dňa 7.6.2021 odvolacím Krajským súdom v Banskej Bystrici vykonal na pojednávaní dokazovanie prečítaním listinných dôkazov, vrátane správy ohľadne opätovného šetrenia aktuálnych pomeroch rodičov a mal. detí prostredníctvom kolízneho opatrovníka, výsluchom rodičov a oboznámením spisu sp. zn. 26P/1/2021, v ktorom sa koná o návrhu na zvýšenie výživného na mal. deti. Ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania, a to výsluchom mal. dieťaťa M.a P. a nariadením nového znaleckého dokazovania súd ako nedôvodné odmietol. Názor mal. dieťaťa bol v priebehu konania zisťovaný opakovane prostredníctvom kolíznej opatrovníčky, ale aj prostredníctvom súdom ustanovenej znalkyne PhDr. M. I.. Vzhľadom na túto skutočnosť i veľmi nízky vek maloletého M.a, súd nepovažoval za vhodné, aby mal. bol vypočúvaný i pred súdom. Výsluch mal. detí pred súdom neodporúčala ani znalkyňa, nakoľko by to mohlo vážne destabilizovať ich psychický vývin. Súd sa taktiež nestotožnil s potrebou nového znaleckého dokazovania, keďže o záveroch znaleckého posudku pod č. 47/2020 nevznikli žiadne dôvodné pochybnosti, ani sa v ňom nevyskytli nedostatky alebo rozpory, ktoré by bolo potrebné napraviť. Procesné strany tiež mali možnosť realizovať výsluch znalkyne na pojednávaní dňa 7.6.2021.

14.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 1, 2 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 25 ods. 5 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane. Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine), ktorí sú si pri ich výkone rovní. Pokiaľ rodičia maloletého spolu nežijú, súd upraví rozsudkom výkon ich rodičovských práv a povinností resp. schváli rodičovskú dohodu. Súčasťou takéhoto rozhodnutia bude obvykle aj úprava styku dieťaťa s rodičom, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti. Ako vyplýva z ust. § 25 ods. 1 Zákona o rodine, zákon na prvom mieste dáva možnosť rodičom dohodnúť sa na úprave styku s mal. dieťaťom, ktorá dohoda sa stane súčasťou rozsudku. Súd takúto dohodu schváli pokiaľ nie je v rozpore so záujmom mal. dieťaťa. Pokiaľ sa však rodičia nedohodnú, o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom rozhodne súd (§ 25 ods. 2 ZR). V predmetnom konaní k dohode medzi rodičmi nedošlo. Rodičia mal. detí nie sú ani neboli manželia a nežijú spolu. Rodičovské práva a povinnosti k mal. deťom boli upravené rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7P/35/2018-41 zo dňa 11.1.2019, právoplatným dňa 25.1.2019, ktorým súd zveril maloleté do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť platiť výživné v sume po 80,-Eur mesačne na každé mal. dieťa, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku

a zároveň upravil styk otca s mal. deťmi každú nepárnu sobotu v mesiaci v čase od 9.00 hod. do 19.00 hod., kedy je oprávnený v stanovenom čase maloleté pred bytom matky prevziať a povinný obe maloleté deti v stanovenom čase pred bytom matky odovzdať.

16.

V priebehu konania súd nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru psychológie PhDr. M. I., PhD.. Zo záverov písomne vypracovaného znaleckého posudku pod č. 47/2020, ako i výsluchu súdnej znalkyne na pojednávaní mal preukázané, že citový vzťah oboch rodičov k mal. deťom je pozitívny a rovnako obidve mal. deti majú pozitívne citové vzťahy ku svojim rodičom. Mal. N. vníma ako najdôležitejšiu osobu v rodine matku a citlivo vníma priame alebo sprostredkované zážitky zlého správania sa otca k matke. Osobnosť dieťaťa je vo vývine, vývin neurotický, psychický stav destabilizovaný. V čase vyšetrenia maloletá neodmietala navštevovať otca, nebála sa ho a neodmietala s ním komunikovať. U mal. M.a pretrváva koncept kompletnej pôvodnej rodiny a k obom rodičom má intenzívny určujúci vzťah so sriedavou preferenciou otca alebo matky. Vývin osobnosti v rámci normy po stránke mentálnej, rečovej, emočnej a sociálnej. Mal. M. je psychicky odolnejší, ale nemožno vylúčiť, že rodičovské disharmónie sa skôr alebo neskôr nepriaznivo dotknú aj jeho. Psychický stav matky detí je stabilizovaný. Štruktúra jej osobnostných vlastností je bez známk patológie v zmysle porúch osobnosti. Psychický stav otca je destabilizovaný súčasťou pre neho nepriaznivou situáciou. Dlhodobá prognóza vývoja psychického vývinu otca je pozitívna, závisí od kvality jeho vyrovnania sa s rozchodom s matkou detí. U otca zistené náznaky anankastickej poruchy osobnosti (nadmerné trvanie na vlastných pravidlách, striktnosť, detailizmus), ktoré sa môžu aktivovať hlavne v náročných záťažových situáciách. Chýbajú predpoklady pre uspokojivú rodičovskú spolupatričnosť a dôveru. Aktuálne nie je v záujme mal. detí, s prihliadnutím na ich vek, citové väzby a vývinové potreby, aby boli zverené do osobnej starostlivosti otca. U otca však neboli zistené také osobnostné vlastnosti, ktoré by ho podstatne obmedzovali v zabezpečovaní riadnej výchovy a starostlivosti o mal. deti. Možno konštatovať dlhodobu konštruktívne neriešenú a eskalovanú vzťahovú problémy medzi rodičmi. Napätie z antagonizmov sa nemohlo neodraziť na celkovej atmosfére vo výchovnom prostredí hlavne u matky, ktorá trpela nevhodným správaním otca voči nej, čo na vedomej i nevedomej úrovni zasiahlo mal. deti, hlavne N.u. Ohľadne styku sa znalkyňa vyjadrila, že odporúča kontakt otca s mal. deťmi minimálne každý druhý víkend od piatku do nedele, prázdniny a sviatky porovnateľne. Styk so starými rodičmi odporučila minimálne každý druhý víkend, cez prázdniny a sviatky, a to aj za možnej neprítomnosti otca detí v ich výchovnom prostredí.

17.

Právo osobného styku je v porovnaní s ostatnými rodičovskými právami a povinnosťami výnimočné, nakoľko prostredníctvom neho možno realizovať samotné rodičovstvo. Rodičia sú povinní vytvárať všetky podmienky pre stabilitu výchovného prostredia v záujme maloletého dieťaťa. Deti majú zákonné i prirodzené právo na zachovanie vzťahu s obidvomi rodičmi tak, aby sa vytvorené citové väzby neprerušili. Zo záverov znalkyne vyplynulo, že mal. deti majú vytvorené pozitívne citové väzby s obidvomi rodičmi s tým, že mal. N. má bližší citový vzťah k matke. U oboch rodičov boli zistené isté rizikové faktory osobnosti s potenciálom negatívne vplývať na vývin a výchovu mal. detí. Narušené vzťahy medzi rodičmi sa prejavujú zatiaľ na destabilizácii psychického stavu mal. N., ale rovnaké riziko hrozí do budúcnosti aj v prípade mal. M.a. Tieto riziká si však rodičia zjavne nepripúšťajú, keďže ani napriek záverom o nutnosti urýchlene absolvovať kurz rodičovskej terapie a poradenstva, tento neabsolvovali a nezúčastňujú sa ani poradenstva prostredníctvom Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR, pracovisko Žiar nad Hronom, hoci im súd v rozsudku č. k. 26P/85/2019-420 zo dňa 7.6.2021 nariadil výchovné opatrenie vo forme povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu na obdobie najdlhšie jedného roka od právoplatnosti rozsudku.

18.

Na žiadosť súdu boli opakovane šetrené pomery rodičov a mal. detí prostredníctvom orgánu SPODaSK. Súdu boli následne zo strany kolízneho opatrovníka doručené písomné správy zo dňa 10.7.2020, 27.10.2020, 15.3.2021, 4.5.2021 a naposledy z 28.1.2022. Z týchto správ vyplynulo, že situácia v rodine bola napätá a rodičia nekomunikujú na požadovanej úrovni. Na zlepšenie komunikácie medzi rodičmi bolo sprostredkované poradenstvo na RPPS, ale neúspešne. Poradenstva sa rodičia nezúčastnili. Otec mal. detí opakovane podáva na ÚPSVaR podnety o zanedbávaní starostlivosti o mal. deti zo strany matky. Každý podnet bol riadne prešetrený a zanedbávanie starostlivosti zo strany matky sa nepreukázalo. Dňa 8.6.2020 na pracovisko ÚPSVaR zaslala matka mal. detí mail, v ktorom uviedla, že

otec detí nahrával maloletú N. a nahrávku rozosiela rôznym osobám. Keď predmetnú nahrávku počula mal. N., tak spustila nekontrolovateľný plač a matke povedala, že tú nahrávku musela urobiť, lebo ju k tomu otec prinútil, vyhrážal sa jej zbitím do krvi, bitkou opaskom, že musí hovoriť čo jej povie inak má strach čo jej urobí. Na základe uvedeného mailu podali podnet na Okresnú prokuratúru Žiar nad Hronom z dôvodu podozrenia na páchanie trestnej činnosti na maloletom dieťati. Okresná prokuratúra vec odstúpila na ďalšie konanie OR PZ, odbor kriminálnej polície Žiar nad Hronom. Na základe týchto skutočností a opakovaného podnetu otca mal. detí bolo rodine, ale najmä mal. N. sprostredkované poradenstvo na RPPS. Prvé stretnutie sa uskutočnilo dňa 16.6.2020 a bola na ňom prítomná mal. N. aj s matkou. Od toho obdobia sa uskutočnili ešte tri individuálne stretnutia s maloletou a dve stretnutia, na ktorých bola maloletá aj s bratom. Už pri prvom rozhovore mal. N. vyjadrovala, že má strach z ocina, lebo veľa kričí. Spomínala zážitky s otcom väčšinou v negatívnom zmysle, ako maminu udrel, ako na mamu kričal. Čo sa týka aktivít s rodičmi, s matkou spomínala varenie a s otcom rybačku. Matka s maloletými deťmi žije v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej otca p. M.. Rodinný dom je dvojpodlažný a je po rekonštrukcii. Mal. deti majú k dispozícii priestranú miestnosť, v ktorej sa nachádza veľká manželská posteľ, skrine na šatstvo, písací stôl, koberce a množstvo hračiek. Hygiena v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Pomery v domácnosti matky hodnotia ako vyhovujúce pre zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti. Matka pracuje ako administratívna pracovníčka v Novej Bani v spol. Green Wave Recycling, s.r.o.. Otec mal. detí na pojednávaní sp. zn. 26P/1/2021, dňa 10.1.2022 uviedol, že v súčasnosti realizuje styk s deťmi v požičanom byte v Žiline. Byt má zapožičaný len na isté obdobie a styk sa potom bude opäť realizovať v mieste trvalého pobytu v Novej Bani. Otec maloletých v telefonickom rozhovore uviedol, že jeho pomery sa nezmenili. Žije v dome svojich rodičov v Novej Bani, kde má trvalý pobyt. Styk s deťmi v súčasnosti prebieha v Žiline, ale už nie dlho. Otec bol informovaný o tom, že bude vykonaný pohovor s mal. deťmi a s vykonaním pohovoru súhlasil. Pohovor s maloletými deťmi bol vykonaný dňa 26.1.2022 na ÚPSVaR Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, a to bez prítomnosti matky. Maloletá N. uviedla, že sa nechce s ocinom stretávať častejšie ako doteraz. S maminou je jej lepšie a dlhšiu dobu to bez maminy nevydrží. Keď je u otca, tak jej nedovolí s maminou telefonovať. Oco povedal, že v lete sa budú stretávať u starkej v Novej Bani a v zime v Žiline. Keby boli stále u starkej, tak je to v poriadku, vedela by si predstaviť stráviť s otcom aj týždeň v lete, ale v Žiline nie. Teraz sa stretávajú od piatku do nedele. V piatok idú ku starkej, chvíľu tam pobudnú a potom idú do Žiliny. K rozšíreniu styku uviedla, že dva týždne počas letných prázdnin sa s otcom stretávať nechce. Vydržala by týždeň v júli a týždeň v auguste, ale len pod podmienkou, že budú u starkej v Novej Bani a nie v Žiline. Mamina sa o nich stará super, učí sa s ňou, hrajú sa spolu. Ocino sa s ňou neučí, povedal, že sa s ňou učiť nebude, nech sa s ňou učí mama. Na otázku, či jej niekto hovoril čo má počas pohovoru povedať uviedla, že nie, ale vie o tom, že ocino hovorí M.i čo má povedať. Mal. M. uviedol, že sa má dobre. S ocinom sa stretáva teraz v Žiline. V Žiline sa mu páči aj nepáči. Nepáči sa mu, že tam na nich ocino kričí. V Novej Bani u starkej nekričí. Ocino mu nakázal, aby povedal, že chce byť u neho dva týždne a dva týždne u maminy. Ale on to tak nechce, ocino niekedy aj klame. Obe mal. deti uviedli, že v Žiline sa im nepáči. V Žiline chodí do toho bytu aj otcova kamarátka J. s mal. V.. Obe mal. deti zhodne uviedli, že Vianoce chcú tráviť v domácnosti matky a Silvester v domácnosti otca, tak ako doteraz. V Žiline si otec robí párty v noci, pijú tam alkohol, robia krik a oni nemôžu spať. Z vykonaného pohovoru s mal. deťmi vyplýva, že rozšírenie styku s otcom odmietajú. Súhlasili s rozšírením styku počas letných prázdnin na týždeň v mesiaci júl a týždeň v mesiaci august. Vianoce chcú tráviť výlučne v domácnosti matky a Silvester by chceli tráviť v domácnosti otca. Na základe uvedených skutočností navrhuje upraviť styk otca s prihliadnutím na vyjadrenie mal. detí. Návrh otca na zmenu zverenia mal. M.a do jeho starostlivosti navrhujú zamietnuť.

19.

Otec síce opakovane poukazuje na nedostatočný styk s mal. deťmi, bránenie mu v styku zo strany matky, zanedbávanie starostlivosti o mal. deti zo strany matky a pod., no jeho prístup k výkonu práva styku s deťmi je často zameraný skôr na rôzne neprimerané ataky voči matke či sociálnym pracovníkom orgánu SPODaSK, podávanie rôznych oznámení a nie na konštruktívnu snahu o uspokojivé vyriešenie nepriaznivej rodinnej situácie a hľadanie možností na dohodu. Nemožno ďalej opomenúť skutočnosť, že hoci otec od začiatku konania poukazuje na nedostatočný rozsah styku s mal. deťmi, pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom v konaní OS Žiar nad Hronom vedenom pod sp. zn. 7P/35/2018 na pojednávaní dňa 11.1.2019 sám súhlasil so stykom iba v nepárne soboty v mesiaci v čase od 9.00 hod. do 19.00 hod.. Následne o približne 6 mesiacov neskôr podal návrh na veľmi výrazné rozšírenie styku (vrátane nariadenia neodkladného opatrenia), bez toho, aby došlo k nejakej podstatnej zmene. Súd pritom rozšíril styk otca s mal. deťmi neodkladným opatrením, a to na každý nepárny kal. týždeň v čase od piatku od 16.00 hod. do soboty do 19.00 hodiny. Napriek tvrdeniam otca,

že mu matka v styku s mal. deťmi bránila, kedy podával i návrhy na výkon rozhodnutia o úprave styku s mal. deťmi (vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 19Em/1/2019, 23Em/1/2020), takéto skutočnosti neboli preukázané a tieto konania boli právoplatne zastavené.

20.

Súd po zohľadnení všetkých uvádzaných skutočností a vychádzajúc z právneho názoru vysloveného odvolacím Krajským súdom v Banskej Bystrici, upravil styk otca s mal. deťmi N. P. a M. om P. v rozsahu každý nepárny kalendárny týždeň, a to v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. nepretržite; každý páry kalendárny rok počas jarných školských prázdnin v čase od piatku od 18.00 hod. predchádzajúceho školským jarným prázdninám do nedele nasledujúceho týždňa do 18.00 hod.; každý nepárny kalendárny rok počas veľkonočných sviatkov od stredy predchádzajúcej Zelenému štvrtku od 18.00 hod. do utorka po veľkonočnom pondelku do 18.00 hod.; každý kalendárny rok počas letných školských prázdnin vždy od 15. júla od 09.00 hod. do 22. júla do 18.00 hod. a od 15. augusta od 09.00 hod. do 22. augusta do 18.00 hod.; každý nepárny kalendárny rok počas jesenných školských prázdnin v čase od 18.00 hod. dňa predchádzajúceho prvý deň jesenných prázdnin do 18.00 hod. posledného dňa prázdnin; počas obdobia zimných školských prázdnin každý nepárny kalendárny rok v čase od 23.12. od 09.00 hod. do 29.12. do 18.00 hod. a každý páry kalendárny rok v čase od 30.12. od 09.00 hod. do 6.1. nasledujúceho roku do 18.00 hod.. Súd upravil styk s mal. deťmi v zmysle návrhu otca, pričom však nevyhovel návrhu v časti úpravy styku počas dvoch týždňov v mesiaci júl a dvoch týždňov v mesiaci august, ale iba v rozsahu po jednom týždni. Súd pritom zohľadnil vyjadrenia obidvoch mal. detí, ktoré zhodne uviedli, že cez prázdniny si vedľa predstaviť byť u otca nepretržite najviac po jednom týždni. Rovnako po týždni je pritom upravený styk i v období zimných či jarných prázdnin. Taktiež súd nevyhovel novo navrhovanej úprave styku s mal. N. počas utorka a štvrtka, a to z dôvodu ako poukazovala kolízna opatrovníčka t.j., že maloletá sa vyjadrila, že otec sa s ňou nechce učiť. Maloletá by sa potom musela do školy pripravovať až neskôr po návrate do domácnosti matky po 18 hod., čo súd nepovažuje za vhodné, nakoľko by to bolo pre dieťa v takto nízkom veku neprimerane zaťažujúce.

21.

Návrh otca na zmenu osobnej starostlivosti o mal. syna M.a P. súd zamietol ako nedôvodný. Zverenie resp. ponechanie mal. dieťaťa v osobnej starostlivosti matky s pravidelnou širšou úpravou stretávania s otcom je podľa súdu v súčasnosti v najlepšom záujme dieťaťa. V zmysle článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Nepochybne je v najlepšom záujme dieťa zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, nakoľko úloha matky i otca je pri výchove nezastupiteľná. Pri rozhodovaní o konkrétnom modeli osobnej starostlivosti je prioritný záujem dieťaťa, nie záujem rodičov resp. jedného z nich. V prípade, ak nie sú splnené podmienky na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti, je v súlade s najlepším záujmom dieťaťa, aby bolo zverené do starostlivosti toho rodiča, ktorý má pre zabezpečenie starostlivosti lepšie predpoklady. V danom prípade možno jednoznačne konštatovať, že od obdobia rozhodnutia súdu v konaní sp. zn. 7P/35/2018 nedošlo k žiadnym podstatnejším zmenám ohľadne spôsobilosti a schopnosti matky zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. dieťa, pričom táto vykonáva sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin oboch maloletých detí. V jej starostlivosti neboli zistené žiadne závažnejšie nedostatky. Skutočnosť, že matka má lepšie predpoklady (osobnostné, morálne, sociálne a výchovné) pre zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti vyplynuli i z výsledkov znaleckého dokazovania. Z opakovaných vyjadrení mal. dieťaťa u kolíznej opatrovníčky, ani pri vyšetrení u znalkyne nebolo potvrdené, že mal. M. chce byť vo výlučnej starostlivosti otca ako to tvrdí otec. Je tiež potrebné zdôrazniť, že prípadné rozdelenie výchovných prostredí u maloletých súrodencov prichádza do úvahy len výnimočne, pokiaľ by boli preukázané konkrétne dôvody, že takáto úprava je najvhodnejšia v súlade s najlepším záujmom mal. detí. Žiadne takéto skutočnosti však v konaní preukázané neboli.

22.

Návrh na úpravu styku starých rodičov maloletých detí E. P., nar. XX.X.XXXX a I. P., nar. XX.X.XXXX súd posúdil ako nedôvodný. Ustanovenie § 25 ods. 5 Zákona o rodine umožňuje súdu v prípade potreby upraviť aj styk mal. dieťaťa s blízkymi osobami. Blízkymi osobami sú v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka o.i. príbuzní v priamom rade, teda aj starí rodičia. Predpokladom pre takúto osobitnú úpravu styku je na prvom mieste záujem samotného dieťaťa a zároveň to vyžadujú pomery v rodine. Jedná sa skôr o výnimočné riešenie, nakoľko obvykle sa tento styk uskutočňuje prirodzene prostredníctvom pobytu dieťaťa v domácnosti niektorého z rodičov. Ako súd uviedol predtým, úprava styku blízkych

osôb prichádza do úvahy najmä v prípadoch, pokiaľ si mal. dieťa vytvorí k takýmto blízkym osobám pozitívnu citovú väzbu a prípadné prerušenie stretávania by malo negatívny vplyv na ďalší psychický vývin či výchovu dieťaťa. Rozhodujúcu úlohu pri výchove detí majú ich rodičia, ktorým zákon zveruje rodičovskú zodpovednosť v najširšom zmysle, ktorej obsahom sú rodičovské práva a povinnosti, najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa, právo osobného styku s dieťaťom, rozhodovanie o podstatných i bežných veciach týkajúcich sa dieťaťa, právo vychovávať dieťa v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a ďalšie. Súdy pri rozhodovaní v obdobných veciach zdôrazňujú vo všeobecnosti úpravu styku dieťaťa s blízkymi osobami (zväčša práve starými rodičmi) ako súladnú s najlepším záujmom mal. dieťaťa, keďže styk s rodinnými príslušníkmi môže dieťa obohatiť po citovej a emocionálnej stránke a akceptuje potreby dieťaťa rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou.

23.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že styk mal. detí so starými rodičmi zo strany otca sa v primeranom rozsahu uskutočňuje, pretože otec má stále trvalé bydlisko v ich rodinnom dome A. XXXX/XX v G. K., aj tam podľa vlastnej výpovede väčšinou býva. Stará matka mal. detí I. P. bola vypočutá ako svedkyňa na pojednávaní dňa 10.1.2022 v konaní o zvýšenie výživného sp. zn. 26P/1/2021, kedy o.i. vypovedala, že syn E. P. má stále u nich trvalý pobyt, aj tam býva. V období, keď má byť s deťmi tak sa zdržiava v byte, ktorý mu prenajal kamarát v Žiline. Je to z toho dôvodu, že chce byť s deťmi sám, chce sa o ne v tomto období plnohodnotne postarať. Na otázku odkedy sa to má takto realizovať, keďže predtým sa mal s deťmi stretávať v mieste trvalého bydliska, odpovedala, že je to asi 3 mesiace, nakoľko aj ona sama má zdravotné problémy, takisto s kolenami. Je to aj z toho dôvodu, aby tým nebola zaťažovaná. Potvrdila, že synovi v minulom období zrušili trvalý pobyt, lebo mal vtedy exekúcie. Potom mu obnovili trvalý pobyt, aby mohol byť u nich s deťmi. Bolo to len kvôli deťom. Na otázku, aby sa vyjadrila akým spôsobom v súčasnosti prebieha preberanie a odovzdávanie detí, keďže styk sa má realizovať už mimo ich domácnosti, odpovedala že pre deti si ide on, prípadne idú aj spolu. Deti potom ešte v piatok trochu pobudnú u nich, aby sa aj ona s nimi mohla potešiť, následne odchádzajú a prídu potom v nedeľu, prípadne sa ešte najedia a potom ich zase buď on, alebo spoločne odvezú k matke. Otec sa k výpovedi svedkyne vyjadril, že byt v Žiline mu poskytol - požičal kamarát. Stretávanie s deťmi v tomto byte sa uskutočnilo asi 6 až 8 krát, asi 2 krát boli na Novej Bani, a to od októbra minulého roku. Využije to možno ešte 2-3 krát. Možno konštatovať, že styku mal. detí so starými rodičmi matka žiadnym spôsobom nezabraňuje (naopak matka súhlasila na žiadosť starej matky aj s pobytom detí nad rámec styku otca upraveného neodkladným opatrením) a tým, že dochádza k rozšíreniu styku otca s mal. deťmi i počas sviatkov a prázdnin, dôjde zároveň aj k možnosti dlhšieho kontaktu detí a starých rodičov. Mal. deti bývali v domácnosti starých rodičov i v prípade, ak otec doma nebol. Za takéhoto stavu podľa súdu nie je nutné, aby bol okrem styku detí s otcom upravený navyše osobitne aj styk s jeho rodičmi, keďže tento môže naďalej prebiehať v ich domácnosti, a to dokonca v širšom rozsahu ako doposiaľ. Pokiaľ by bol okrem styku otca cez nepárne víkendy upravený osobitne aj styk so starými rodičmi cez párne víkendy (podľa návrhu od soboty od 17.00 hod. do nedele do 12.00 hod.), matka by nemohla s mal. deťmi tráviť žiaden ucelený víkend, čo neprichádza do úvahy a nie je v záujme matky ani mal. detí. Ohľadne úpravy styku starých rodičov odvolací Krajský súd v Banskej Bystrici v odôvodnení uznesenia č.k. 15CoP/46/2021-492 zo dňa 1.12.2021 poukázal, že z hmotnoprávneho hľadiska je potrebné v konaní ustáliť, či je určenie styku podľa návrhu potrebné v záujme maloletého dieťaťa, a či si to vyžadujú pomery v rodine. Nakoľko bola úprava styku otca s maloletými deťmi zrušená pre jej nedostatočný rozsah, následná konkrétna úprava styku otca s deťmi bude mať vplyv aj na styk starých rodičov s maloletými deťmi. V tomto smere musia starí rodičia preukázať, pokiaľ sa styku nad rámec úpravy styku otca s maloletými deťmi domáhajú, že takýto styk je v záujme maloletých detí, že nepostačuje úprava styku otca s maloletými deťmi, a že zo strany matky maloletých detí dochádza k bráneniu styku starých rodičov s maloletými deťmi. Pokiaľ tieto skutočnosti nebudú preukázané, nie je dôvod, aby súd osobitne upravoval styk starých rodičov s maloletými deťmi nad rámec styku otca s maloletými deťmi. Keďže tieto skutočnosti preukázané neboli, okresný súd opätovne návrh starých rodičov ako nedôvodný zamietol v celom rozsahu.

24.

Uznesením OS Žiar nad Hronom č.k. 26P/85/2019-303 zo dňa 12.8.2020, právoplatným dňa 12.9.2020 súd priznal znalkyni PhDr. M. I., PhD., znaleckú odmenu a náhradu výdavkov (znalečné) za písomne podaný znalecký posudok vo výške 807,17,-Eur. Znalečné bolo uhradené v čiastke 400,-Eur z preddavku zloženého otcom, 100,-Eur z preddavku zloženého matkou a vo zvyšnej časti 307,17,-Eur zo štátnych

prostriedkov. Ďalej súd uznesením č.k. 26P/85/2019-571 zo dňa 30.3.2022 priznal znalkyni PhDr. M. I., PhD., znalečné a náhradu účelne vynaložených hotových výdavkov spojených s vylúčením na pojednávaní vo výške 85,46,-Eur, ktoré boli taktiež vyplatené z rozpočtových prostriedkov štátu. V zmysle § 57 CMP, súd rozhoduje o náhrade trov konania štátu aj bez návrhu. Vzhľadom k tomu, že v priebehu konania boli uhradené trovy konania z rozpočtových prostriedkov štátu, vzniklo štátu voči účastníkom právo na ich náhradu, keďže v zmysle § 49 ods. 1 CMP, účastník si platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát. Štát pritom platí trovy konania len v zákonom špecifikovaných prípadoch (napr. trovy tlmočného, trovy v konaní o spôsobilosti na právne úkony, odmenu notára pri likvidácii dedičstva a i.). V tomto konaní teda nejde o prípad, kedy trovy konania znáša štát, ale účastníci konania. V konaní však trovy štátu vznikli vo výške 392,63,-Eur, keďže odmena a náhrada výdavkov súdnej znalkyne nebola v celej výške pokrytá zaplatenými preddavkami na trovy dôkazov. Po zvážení všetkých rozhodujúcich skutočností, najmä výsledku konania, pomerov účastníkov a vychádzajúc zo základných zásad civilného súdneho konania, súd uložil povinnosť nahradiť trovy konania obom rodičom na polovicu tzn. po 196,31,-Eur. Súd pri rozhodnutí o náhrade trov štátu zohľadňoval skutočnosť, že návrh na začatie konania síce podával otec, avšak znalecké dokazovanie bolo vykonané v záujme všetkých účastníkov, pričom otec i tak znáša väčšiu časť trov, keďže mu súd uložil zaplatiť vyšší preddavok ako matke. U otca ani matky pritom neboli splnené podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Náhradu trov štátu súd matke i otcovi uložil zaplatiť na účet Okresného súdu Žiar nad Hronom v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

25.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v civilnom mimosporovom konaní účastníci v zásade nemajú nárok na náhradu trov konania. Výnimku z toho pravidla predstavuje § 55 CMP, podľa ktorého súd môže náhradu trov konania priznať, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Takáto okolnosť však vo vzťahu medzi účastníkmi konania nebola preukázaná, pričom žiaden z účastníkov náhradu trov konania ani nežiadal priznať. Súd preto žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).